

Főtitkári jelentés
a Magyar Bibliatársulat Alapítvány
2018. december 6–i Alapítók Gyűlése számára
Tisztelt Alapítók!
Tisztelt Elnök Úr!

1. Általános megjegyzések

A MBTA 2018-ban is változatlan személyi összetétellel és infrastrukturális adottságokkal végezte a szolgálatát. Munkánk anyagi feltételei és a jogi környezet nem változott. Ebben az esztendőben is két főállású és három részmunkaidős munkatársunk volt, de könyvkiadási munkánkat segítette és szervezte a Kálvin Kiadó igazgatója, bibliaterjesztő munkánk pedig ebben az évben is elképzelhetetlen lett volna a Kálvin Kiadó munkatársainak önkéntes munkája nélkül. Hol a könyvárusításokon, könyvfesztiválokon, különféle könyves rendezvényeken képviselték a Kálvin Kiadó mellett a Magyar Bibliatársulatot is, hol a hírleveleink csomagolásában, postázásában segítettek. Hálásak vagyunk ezért az önzetlen segítségért. Támogatóink, mind a tagegyházaink, mind az egyéni támogatók változatlanul megtisztelték a Bibliatársulatot bizalmukkal, amiért ezen a helyen is köszönetet kell mondanunk Alapítóink képviselőinek. Növekedtek a royaltyból származó bevételeink is, ami arra utal, hogy a RÚF 2014 szövegét több nemzetközi missziós szervezet is különféle formákban felhasználásra átveszi, és ezért jogdíjat fizet a Bibliatársulatok Világszövetségén (és annak Digital Bible Library-jén) keresztül.

Ebben az évben a MBTA-nak meg kellett felelnie az európai adatvédelmi szabályozásból származó új követelményeknek (GDPR) is. Ez részben azt jelentette, hogy a honlapunkon elérhetővé kellett tennünk a MBTA adatvédelmi tájékoztatóját (<http://bibliatarsulat.hu/adatvedelmi20180524.pdf>), valamint gondoskodnunk kellett arról, hogy támogatóinknak, akikkel elsősorban a hírleveleink útján tartjuk a kapcsolatot, felkínáljuk azt a lehetőséget, hogy ha nem kívánják, hogy a MBTA a bibliamisszióval kapcsolatos munkával kapcsolatos tájékoztatás céljából tárolja és kezelje az adataikat, ezt visszamondhassák. A mostani egyéni támogatóknak küldendő levelezésünkben ez az opció már szerepel. Úgy véljük, ezzel eleget teszünk a GDPR követelményeinek. Van a törvénynek olyan szigorúbb értelmezése is, amely szerint mindenkitől, így támogatóinktól is hozzájáruló nyilatkozatot kell beszerezni az adatok kezeléséhez. Mi egyelőre úgy értelmeztük a helyzetet, hogy az, aki a támogatása mellé megadja nekünk a nevét, címét és más elérhetőségeit, az egyszersmind el is várja tőlünk, hogy ezen adatok birtokában a munkánkról tájékoztassuk. Erről lemondhat, de újabb megerősítést az adatkezeléshez nem kérünk. Ezt a jogértelmezést vette át a legtöbb bibliatársulat és az Egyesül Királyságban bejegyzett United Bible Societies Association is. Természetesen, ha kiderül, hogy ez az értelmezésünk nem helytálló, változtatunk az adatkezelési gyakorlatunkon. Adatvédelmi szabályzatunkba jelenleg is betekinthetnek az Alapítói Gyűlés érdeklődő tagjai.

2. A MBTA szöveggondozó-revíziós munkájáról

2.1. Biblia – magyarázó jegyzetekkel

Az elmúlt évek (2015 óta) kiemelkedő feladata volt az új magyarázatos Biblia elkészítése. A megújított Stuttgarter Erklärungs-bibel jegyzeteit figyelembe vevő, a RÚF 2014 bibliai szövegét közlő, több járulékos könyvészeti elemmel (térképek, ábrák, konkordancia) bővített kiadvány 2018. áprilisában megjelent, és a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon (április 21-én a Millenárison) hivatalosan be is mutattuk. Nagy jelentőségű munkáról van szó, amely mind a tagegyházainkban folyó teológiai oktatást, a lelkipásztorok munkáját, mind az érdeklődő bibliaolvasók igényeit kielégítheti. Erről a kiadványról Galsi Árpád igazgató úr is szólni fog, ezért én most többet nem mondok, de a

könyvbemutatón elmondott beszédemet/ajánlómát a főtítkári jelentés függelékeként az érdeklődők elolvashatják.

2.2. 1908-as revideált Károli ortográfiai javítás

Az ortográfiai szempontból javított 1908-as Károli szövegét tartalmazó Újszövetség-Zsoltárok kiadásunk 2017-ben, a reformációs ünnepi megemlékezésekhez való hozzájárulásként megjelent. A bibliai szövegkiadás bevezetéseként P. Vásárhelyi Judit kurátorunk szerkesztett összefoglaló tanulmányokat a Károli-Biblia kultúr-, irodalom- és nyelvtörténeti jelentőségéről. A kiadással kapcsolatosan komoly olvasói visszajelzéseket nem kaptunk. Mindenesetre a szöveggondozói munka tovább haladt ebben az évben a teljes Ószövetséggel, és a mai napig tulajdonképpen csak a fordítói/szöveggondozói Paratext programunkon futtatandó rutinellenőrzések vannak hátra, és a szöveg készen áll a tördelésre és más nyomdai munkálatokra. Jelenleg nincs okunk a sietségre, a Károli Biblia nem fogy olyan mértékben a Kálvin Kiadó készletéből, de azt tervezzük, hogy a jövőben már ez a kiadvány fog megjelenni „1908-as Károli Bibliaként”. A Károli Biblia szöveggondozásával kapcsolatban időről-időre felmerül az a kérdés, hogy a MBTA nem tervezi-e további, újabb revízióját az általánosan használt 1908-as fordításnak. Nagyon régi ügy ez, és a MBTA Szöveggondozó Bizottsága valamint Kuratóriuma többször is világosan megfogalmazta ezzel kapcsolatos véleményét, de mivel a romániai magyar egyházakkal (és a Román Bibliatársulattal) való ideai találkozónkon is felmerült, mégpedig a Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetsége részéről, érdemes röviden kitérni az elvi álláspontunkra. A legtöbbször a kérdés úgy merül fel, hogy kellene egy olyan Károli-revíziót készíteni, ami kihagyja a mai olvasókat zavaró „valákat”, de egyébiránt meghagyná a Károli szöveg legfontosabb jellemzőit, tehát felismerhetően „régies” Károli fordítás maradna. Amikor mi erről a Szöveggondozó Bizottságunk ülésain beszéltünk, mindig arra a következtetésre jutottunk, hogy az 1908-as revideált Károli szöveg újabb, következetes revíziója (amelynek nyilván figyelembe kellene vennie az eredeti, 1590-es Károli szöveget is) biztosan nem állna meg a "valáknál", hanem kihatna a szórendre, a szöveg lexikális anyagára (szóhasználat), és ki tudja, hol állna meg. Jól mutatja ezt, hogy a mi új fordítású Bibliánk is annak idején Károli revízióként indult, és a 70-es években a revíziós tapasztalatok tükrében változtattak a célon, hogy új fordítás elkészítését tűzzék ki. Az azóta eltelt időben is számos – nem általunk végzett – Károli-revízió látott napvilágot, amelyek egyike sem hozott egyöntetű sikert, mert a végeredmény mindig valahol az 1908-as Károli és az új fordítás között félúton álló hibrid szöveg lett. Erről éppen az erdélyi bibliaolvasó testvéreink és az ottani egyházak képviselői tájékoztattak minket kolozsvári találkozásainkon. Mi tehát ezt a hibát nem szeretnénk elkövetni.

A fent említett 1908-as szöveg helyesírási (ortográfiai) revideálásával az a célunk, hogy azok, akik a Károli fordítást használják, a zavaró 19. század végi nyelvi írásmód nélkül élvezhessék a szöveg szépségét. Aki azonban a Károli Biblián nőtt fel és azt ismeri, használja, annak érthető a „valákkal” együtt is. Akik a fiataloknak is érthető, szép magyar mai nyelven akarják olvasni a Bibliát, az új fordítású Biblia legújabb revideált szövegét, a RÚF 2014-et ajánljuk. E két szélső pont közötti átmenet megvalósítását (a múltban) és jelenleg sem látjuk sem kívánatosnak, sem lehetségesnek, mert az ehhez szükséges anyagi és időbeli ráfordítással feltehetően nem állna arányban az, hogy a végeredmény biztosan nem lehetne általánosan elfogadott. A saját történetünk és a más szervezetek, munkaközösségek által végzett eddigi munkák tapasztalata egyértelműen erre tanít.

2.3. Jelnyelvi bibliafordítás

A jelnyelvi bibliafordítás háttéréről előző évi jelentésemben részletesen szóltam, ezt nem szeretném megismételni, igyekszem inkább a helyzetjelentésre szorítkozni. Projektünk nemzetközi viszonylatban is jól áll: Márk evangéliuma és a Mk-ból hiányzó Jézus-történetek, példázatok fordítása már elkészült, ezeket az UBS fordítói konzultánsa, Elza Tamez is jóváhagyta. 2018-ban tovább haladtunk az Apostolok Cselekedeteiről írt könyv fordításával. A 2017-ben létrehozott és regisztrációhoz kötött internetes oldal (<http://baptistamedia.hu/jelnyelvi-biblia/#/videos>) továbbra is működik, itt érhetőek el a folyamatosan elkészülő fordítások. Az Amerikai Bibliatársulat támogatása 2018-ban is biztosított

volt, így a fordítás költségeit jelentős mértékben hordozó Baptista Egyháznak adott támogatásunkat a 2017-es 2 millió forintról 2018-ban három és fél millió forintra tudtuk növelni. A Baptista Egyház elkötelezettségéért és áldozathozataláért továbbra is hálásak vagyunk, és nagyra értékeljük ezt a partnerséget. Hasonlóképpen szeretném megköszönni az áldozatkész munkát Bokros Andreának, aki szakmai vezetője a fordítói munkacsoportnak, valamint Dr. Bácskai Károlynak, aki a MBTA teológiai-biblikus szakértőjeként részt vesz a munkálatokban, és a jelnyelvi fordítással kapcsolatos kommunikációban. Célunk, hogy néhány éven belül elkészülhessen a teljes Újszövetség jelnyelvi fordítása.

A jelnyelvi munkacsoport 2018. december 7-9. között részt vesz azon a nemzetközi jelnyelvi bibliafordítás workshopon is, amelynek a MBTA ad helyet Budapesten szlovák, litván, román, angol és amerikai résztvevőkkel.

2.4. Ökumenikus bibliafordítás

A katolikus-protestáns ökumenikus bibliafordítást előkészítő munkacsoport 2018-ban is folytatta a 2017-ben megkezdett munkát. Egyetértettünk abban, hogy a közös munkát továbbra is a Vatikáni Egységbizottság és a United Bible Societies között 1967-ben megkötött és 1987-ben revideált „Irányelvek a felekezeti közötti együttműködésben készülő bibliafordítások elkészítéséhez” című dokumentum alapján végezzük. Ennek a dokumentumnak az ajánlásaihoz képest határozzuk meg azokat a kérdéseket, amelyek a magyar nyelvű bibliafordításban a leginkább aktuálisak. A Bizottság eddig hét alkalommal ülésezett, megvitattuk az elkészítendő fordítás jellegét, a nyelvi stílust, az alapszöveg kérdését, a lefordítandó könyvek sorrendjét, vagyis a kánont, az egzegetikai és egyéb szövegi kérdésekben követett szakkönyveket, a jegyzetek és bevezetések kérdését, a közös vagy külön-külön publikálás lehetőségét, valamint a tulajdonnevek problémáját. Az ülések alapjául szolgáló dokumentum („Irányelvek”) megvitatása remélhetőleg a jövő év elején befejeződik. A jelenlegi tervek szerint a következő lépés egy bibliai könyv próba fordítása vagy a teológiai kulcsfogalmak közös terminológiájáról szóló tanulmány elkészítése lesz, és ezt követően szervezhetjük meg azt a konferenciát, amely az eddigi munkát értékeli és kiformálja a valódi fordítói munka megkezdésének a körvonalait. 2018 nyarán mind a magyar katolikus püspöki konferencia, mind a MBTA Szöveggondozó Bizottsága örömmel fogadta a Bizottság üléseinek eddig elkészült jegyzőkönyveit és döntéseit és a munka folytatását javasolta.

2.5. Deuterokanonikus bibliai könyvek új kiadása

2018-ban a Szöveggondozó Bizottság döntést hozott a Deuterokanonikus bibliai könyvek magyarázatokkal ellátott új kiadásának elkészítéséről is. A régi kiadás kifogyóban van, és érdemesnek láttuk a *Biblia – magyarázó jegyzetekkel* kiadványunknál is felhasznált Stuttgarti Biblia jegyzeteit átvenni a Deuterokanonikus könyvek kiadásában is. Ennek a kiadványunknak a protestáns tágelyházainkban kevésbé kegyességi, mint inkább tudományos-ismeretterjesztő jelentősége van, bár kétségtelen tény, hogy ezek a könyvek az ortodox egyházak kánonjának részét képezik, így a MBTA feladata az is, hogy ezeknek a szövegeknek a naprakész fordításáról és elérhetőségéről gondoskodjon. A munka bizonyára igénybe fogja venni még a 2019-es évet is, csak utána várható a magyarázatos kiadás megjelenése.

3. A MBTA és a Kálvin Kiadó kiadói tevékenysége, bibliaterjesztése és a 2019-es kiadói terv

Galsi Árpád igazgató úr bizonyára be fog számolni a Kálvin Kiadó és a Magyar Bibliatársulat biblia- és könyvkiadói tevékenységéről, az eladási és terjesztési példányszámokról, illetve a 2018-ban megjelent és 2019-re tervezett kiadványokról. Az én feladatomban itt csak annyi, hogy a beszámoló és az írásos háttéranyagok elé némi bevezetést adjak. Megállapíthatjuk több év fogyási/terjesztési adatait vizsgálva, hogy a 2014-es évtől kezdve jó tendencia mutatkozik, ami megmaradt 2018-ban is. A

bibliafogyás éves adatai között nincsenek feltüntetve azok az ingyenesen kiosztott Bibliák, amelyeket a Koreai Bibliatársulat adományaként adhattunk tovább a tagedyházainknak az „egyet fizet kettőt kap” akciónk keretében. Ha ezeket is figyelembe vesszük (kb. 2000 darab), akkor évi 1500-2000 példánnyal emelkedik a bibliaterjesztési példányszámunk, és ez azért is megnyugtató, mert mindeközben exponenciálisan emelkedik azoknak a száma, akik az általunk közzétett és az internetről (youversion.com és bibliajarat.hu) letöltött bibliafordításokat olvassák.

A Bibliatársulat egyre gyakrabban kerül olyan helyzetbe, amikor más testületek, szervezetek kérnek engedélyt az általunk kezelt bibliafordítás(ok) felhasználására. Annak érdekében, hogy ezt a helyzetet gördülékenyebben és következetesen kezelhessük, elkészítettük a MBTA copyright szabályzatát, amelyet a Kuratórium első olvasatban már támogatott, de a végleges szöveg elfogadása még nem történt meg.

4. A MBTA 2018-as programjairól

4.1. Hangzó Biblia

A reformáció emlékévében kezdtük el a hangzó bibliák terjesztését. Az ún. Megavoice lejátszók terjesztését, vakok és gyengénlátók számára ingyenes ajándékozását adománygyűjtő akciónkból és az az Amerikai Bibliatársulat segítségével fedeztük. A program kezdete óta mintegy 700 ilyen eszközt osztottunk szét. Ebben partnereink voltak a Bartimeus Alapítvány és a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének regionális tagszervezetei valamint a tagedyházaink gyülekezeti és a Református Vakmisszió.

4.2. Bibliaismereti versenyek

Minden évben két alkalommal, tavasszal és ősszel hirdetünk meg bibliaismereti versenyeket a fiatalok számára. Az online versenyek tematikája és a részvétel formája is változik, bár mindegyikre jellemző, hogy a diákok online vesznek részt a feladatok megoldásában. 2018-ban a tavaszi versenyünkön 50 (középiskolás és egyetemista) vett részt, és az volt a feladatuk, hogy a Szentlélek bibliai előfordulási helyeit találják meg a Bibliában a megadott feladatok megoldása révén. A most lezáruló őszi versenyünk témája a „család a Bibliában” volt. Két kategóriában nevezhettek a versenyzők, középhaladó és haladó szintű feladványokat oldva meg. Az őszi versenyünkön összesen 140-en vettek részt, szerte az országból, sőt a határainkon túlról is. A nyertesek 20-15-10 ezer forintos könyvsomagokat illetve koncertjegy-utalványokat kaptak. Mindkét versenyünk eredményhirdetését a Biblia Múzeumban tartottuk, ezúton köszönöm meg Tímár Gabriella igazgató asszonynak, hogy fogadta a versenyek nyertesait és körbevezette őket a megújult kiállítóteremben.

4.3. A Bibliajarat facebook-oldal

Honlapunk mellett a Bibliajarat elnevezésű facebook-oldalunk továbbra is fontos információs csatornánk, ahol az érdeklődők megtalálhatják a Bibliával kapcsolatos híreket, könyvismertetőket, a Bibliatársulat világszövetsége híreit és programajánlókat teszünk fel. Jelenleg kicsit több mint 3000 követője van az oldalnak.

4.4. Szélrózsa ifjúsági találkozó

Ebben az évben július 25-29. között Bükön került megrendezésre az evangélikus Szélrózsa ifjúsági találkozó, amelyen Göndöcz Miklós kollégánk képviselt bennünket. Mint ilyen alkalmakon mindig, a könyv- és bibliaárusítást a Luther Kiadó munkatársai végezték, mi csak a Bibliával kapcsolatos információterjesztésért és bibliaismereti kvízekért voltunk felelősek.

4.5. Biblia Múzeum

Nagy örömünkre szolgál, hogy a megújult Biblia Múzeum jó hírünket viszi szerte a világban. Bármilyen külföldi vendég jött hozzánk a megnyitó óta eltelt másfél évben, elvisszük a Múzeumba, hogy elbűszkélkedjünk az alagsori élménymúzeumi résszel és a színvonalas földszinti időszakos kiállításoknak otthont adó kiállítótérrel. A Biblia Múzeum ebben az évben is többször adott otthont általunk szervezett vagy hozzánk kapcsolódó könyvbemutatóknak, előadásoknak. Nagy örömmel népszerűsítjük, támogatjuk és kísérik figyelemmel továbbra is a Biblia Múzeum, és Tímár Gabriella igazgató asszony munkáját.

4.6. Biblia Projekt

A „Biblia projekt” (<http://abibliaprojekt.hu/>) elnevezésű kezdeményezés alkotói megkeresték a MBTA-t azzal a kéréssel, hogy támogassuk a munkájukat. A tizenéves-egyetemista korosztály számára készítenek rajzos, animációs videókat, amelyekben arra szeretnének rávilágítani, hogy a Biblia az elejétől a végéig egy nagy összefüggő történet, amely Jézushoz vezet. A kezdeményezés háttérében a The Bible Project nevű, Amerikából induló kezdeményezés áll, az ő videóikat adaptálják az itthoni fordítók (felekezeti munkacsoport). A Kuratórium döntött arról, hogy a kezdeményezést támogatjuk egy videó elkészítésének költségével (kb. 300 ezer forint), és figyelemmel kísérik a továbbiakban elkészítendő anyagokat.

4.7. Bibliaosztásaink

Bár a bibliatársulati mozgalom elvei között szerepel, hogy a Biblia terjesztését nem ingyenesen végezzük, a történeti beszámolók arról is szólnak, hogy már a kezdetekkor, a 19. század első felében, Gottlieb August Wimmer magyarországi bibliaterjesztő munkájában kialakult a három kategória (aki megengedhette, teljes árat fizetett; aki kevésbé, csökkentett árat fizetett a bibliáért; aki mély szegénységben élt, az ingyen kaphatott Bibliát), ezért a mi gyakorlatunkban is adunk ingyenesen Bibliát annak, aki 1. ezt kéri, és meg is indokolja, illetve 2. stratégiai szempontból fontosnak tekintett missziói területeket ilyen formában tudunk támogatni egyházainkban. 2018-ban 3700 példány Bibliát vagy bibliatársulati kiadványt osztottunk szét ilyen elvek mentén ingyenesen. Ebből 1500 Bibliát adtunk ajándékba missziói bibliakiadásunkból a református középiskoláknak. Azt reméljük, hogy egy külföldi céladománynak köszönhetően a jövő évtől ezt kiterjeszhetjük a többi iskolafenntartó tageszkolákra.

5. A MBTA 2018-as adománygyűjtő tevékenységéről

5.1. Isten igéjével cigány testvéreink között

A Bibliatársulat minden évben jelentős mennyiségű Bibliát ad a különféle cigány közösségeknek, gyülekezeti vagy egyházi cigánymisszióknak, különösen is a karácsony előtti időszakban. Utoljára azonban tizenhárom évvel ezelőtt, 2004-ben gyűjtöttünk célzottan támogatást olyan iskolák számára, ahol hátrányos helyzetű cigány fiatalok tanultak. 2017 karácsonyán meghirdetett adománygyűjtő akciónkkal az volt a célunk, hogy a Bibliatársulat tageszkoláiban működő cigánymissziókon, az országban több helyen is felállított roma szakkollégiumokon keresztül minél több cigány fiatal kezébe adhassuk Isten igéjét. Terveink között szerepel egy bibliai olvasószoba felszerelése Valkón, ahol a helyi roma közösség új közösségi ház építését tervezi. A gyerekek és a felnőttek is kulturált körülmények között, könyvtárként használva az olvasószobát forgathatnák az általunk adományozott könyveket. Az adománygyűjtő akció teljes bevételének, mintegy 1,5 millió forintnak csak több mint a felét (kb. 800 ezer forint) tudtuk ebben az évben célzottan felhasználni, a többit átvisszük a következő évre.

5.2. Bibliával a kárpátaljai iskolákért

Hasonlóképpen a 2018 pünkösdjén meghirdetett, a Kárpátaljai iskolák támogatását célzó akciónkat sem tudtuk még ezen az őszön lezárni, részben azért, mert a kért könyvekből (angol-magyar Újszövetség kiadások) nem volt elegendő raktáron, és gondoskodnunk kellett újabb könyvek nyomtatásáról. Erre az akcióra mintegy 1,1 millió forint támogatást kaptunk.

5.3. *A venezuelai bibliamisszió támogatása*

2018 karácsonyán a Venezuelai Bibliatársulat által végzett munka támogatására gyűjtünk adományokat. Az akció részleteiről és a Venezuelában kialakult humanitárius katasztrófhelyzetről részletesebben írtunk a hírlevelünkben.

6. Szakmai továbbképzések

A 2016-os UBS Világgyűlésen elfogadott ún. „Philadelphiai ígéretek” egyikében ígéretet tettünk arra, hogy hangsúlyt helyezünk munkatársaink szakmain képzésére. 2018-ban Galsi Árpád igazgató úr képviselte a MBTA-t és a Kálvin Kiadót a Koreai BT által szervezett Publishing Institute nevű workshopon, Szöulban, 2018. március 16-23. között. Göndöcz Miklós munkatársunk részt vett a UBS digitális workshopon Portugáliában (elsősorban a Paratext programmal kapcsolatos ismereteit bővítette), majd 2018. június 20-22. között Athénban az ún. „Project Engage” workshopon, ahol igyekezett olyan adománygyűjtő munkánkat is segítő programot találni, amely a megnövekedett adminisztratív és adatvédelmi feladatok elvégzésében is segítséget nyújthat.

7. A Bibliatársulatok Világszövetsége (United Bible Societies)

2018. február 28. és március 2. között Londonban, majd június 25-26. között az angliai Wokingban tartotta ülését a Bibliatársulatok Világszövetsége Világtanácsának (Global Council of United Bible Societies) tagsági ügyekkel foglalkozó bizottsága, amelynek én is tagja vagyok.¹ Az új tagsági feltételek között szerepel a tagsági díj késedelmes és az UBS pénzügyi bizottsága által megállapított összegének befizetése. Ennek több bibliatársulat számára negatív következményei vannak. Vannak olyan bibliatársulatok, amelyek a megállapított összeget nem tudják befizetni, de vannak olyanok is, amelyek nem akarják különféle okok miatt. Ezekkel szemben a tagsági bizottságnak el kell indítania egy vizsgálattal, mediációval és tárgyalással járó folyamatot, amelynek a végén a tagsági jog felfüggesztése vagy megvonása is állhat. Az új feltételek mellett eddig a Spanyol és a Pápua Új-Guineai Bibliatársulatok tagsági jogát kellett felfüggeszteni, előbbiét egy év után visszaállította a Világszövetség. A 2019-re már elfogadott új finanszírozási rendszer biblikusan megalapozottabbnak és igazságosabbnak tűnik, remélhetően orvosolni fogja ezeket a nehézségeket.

A Világtanács 2017 novemberi ülésén elfogadta az ún. „Translation Roadmap”-et, amelynek célkitűzése, hogy mindenkinek lehetőséget adjon az Isten igéjével való találkozásra, azon a nyelven, amelyen a legjobban ért, abban a formátumban, amelyet használ, ott és akkor, ahol szeretné. A UBS több szervezettel is együtt kíván működni abban az ambiciózus tervben, amelynek lényege, hogy csökkentjük a világ jelentős részén fennálló „biblia-szegénységet” (Bible poverty). A megvalósítás célkitűzései: 1. 2033-ra 50%-kal többen olvassák és ismerjék a Bibliát világszerte 2. Növeljük a Biblia használatának (Bible engagement) hatékonyságát és 3. Befejezzük a jelenleg világszerte folyó 291 UBS bibliafordítási projektet. A tervzet szerint a következő 20 év alatt 534 millió dollárt fordítunk ennek a „Roadmap”-nek a megvalósítására. Ez egyszersmind azt jelenti, hogy a Világszövetség bibliafordítási költségvetését évente 11 millió dollárral meg kell növelni. Ebben minden bibliatársulatnak ki kellene vennie a részét. Az eredmény ugyanakkor 881 első fordítás lesz, ezek között 524 olyan nyelveken, amelyek eddig nem rendelkeznek semmilyen bibliai irodalommal (610 millió embert érnek el – jelenleg 1,2 milliárd ember él a földön Biblia nélkül). Ugyancsak befejezünk 157 első teljes bibliafordítást, amelyeknek Újszövetsége már létezik, és elkezdünk további 100

¹ 2019-ben lejár a két ciklusra szóló mandátumom, ami örvendetes hír mind nekem, mind a MBTA-nak, amelytől sok hasznos munkaidőt vett el a világszervezetnél végzett munka

Ószövetség- és 100 Újszövetség fordítást. A UBS fordítási projektek jellemzői, amelyek megkülönböztetik őket más (központosított felépítésű) missziós szervezet fordításaitól: a) helyi kezdeményezés támogatása b) a helyi emberi és anyagi erőforrások mozgósítása c) a folyamatos technikai fejlesztések d) a digitális forradalom lehetőségeinek kiaknázása e) nemzetközi és helyi adománygyűjtés bevonása, f) minőségi bibliafordítások és g) együttműködés partnerekkel.

Az elmúlt évek egyik nagy jelentőségű eseményére került sor az örményországi Ecsmiadzinban 2018. szeptember 28-november 2. között. A „Szentírás a változó világban” elnevezésű nemzetközi konferencián a Bibliatársulatok Világszövetsége, a keleti ortodox egyházak és a nyugati ortodox egyházak képviselői együttműködési megállapodást írtak alá. Ez volt az első alkalom a történelemben, hogy a két ortodox egyháztest képviselői egymással és egy nyugati ökumenikus testülettel közös dokumentumot jegyeztek. A megállapodásnak azért is kiemelt jelentősége van, mert az aláírása idején robbant ki a konfliktus a moszkvai patriarchátus és a konstantinápolyi patriarchátus között az ukrán ortodox egyház miatt, és bár a konferencián is érezhető volt a feszültség, a Szentírás közös ügye iránt érzett felelősség miatt a résztvevők felül tudtak emelkedni az egyházpolitikai ellentéteken. Számunkra azért is fontos és szimbolikus értékű ez a megállapodás, mert bár sokszor úgy érezhető, hogy ortodox testvéreink jelenléte és bevonása a magyarországi biblia misszióba formális és kis hatásfokú, ez a megállapodás jelzés lehet abban az értelemben, hogy a bibliatársulatok nemzetközi közössége nagyon is fontosnak tartja az ortodox egyházakkal való jó kapcsolatot és együttműködést.

7. Helyzetértékelés a missziói munkatervünk tükrében

2019-ben lesz 70 éves a MBTA. Szeptember 19-i nem hivatalos kuratóriumi ülésünkön beszéltünk arról, hogy az évfordulót egy sokszerzős kötettel és egy konferenciával ünnepelhetnénk meg méltó módon. Arra kérem a Kuratórium és az alapítók jelenlévő képviselőit, hogy legyenek segítségünkre a kötet szerzői gárdájának összeállításában és felkérésében.

Azok közül a megvalósítandó programok közül, amelyeket missziói munkatervünkben határoztunk meg 2018-ra, a következőket nem sikerült részben vagy egészében befejeznünk:

- a) Saját mobil applikáció kifejlesztése (Biblia +) – időközben megjelent a Református Egyház bibliafordításainkat is tartalmazó applikációja, így a Youversion mellett az olvasók újabb lehetőséget kaptak. A hiány egyelőre nem égető.
- b) kétnyelvű angol-magyar gyermekbiblia (folyamatban)

Javasolom, hogy a missziói munkatervünket módosítsuk oly módon, hogy az a) pontot elhagyjuk, a b) pontot pedig megvalósítandó feladatként vigyük át a 2019-es esztendőre.

Remélem, hogy a MBTA alapító gyűlésének tagjai, tagegyházaink megbízott képviselői elfogadják jelentésemet és ezzel a MBTA 2018. évben végzett munkáját is.

Dr. Pecsuk Ottó
főtitkár

A főtktár egyéb fontosabb bibliatársulati programjai 2018-ben

- 2018. december 11. Előadás a Pozsonyi Egyetem magyar Nyelv és Irodalom Tanszékén
- 2018. január 9-12. UBS európai és közel-keleti főtktár-találkozó, Athén
- 2018. február 6. Megbeszélés a MBTA internetes stratégiájáról
- 2018. február 28-március 2. UBS Global Council Membership Committee ülés, London
- 2018. március 4. református bibliavasárnapi igehirdetés Boldván
- 2018. március 12. Ökumenikus fordítási bizottság ülése
- 2018. március 27. MBTA kuratóriumi ülés
- 2018. április 16-19. Claire Bedot, az UBS képviselőjének látogatása
- 2018. április 21. A Biblia – magyarító jegyzetekkel kiadvány bemutatója a BNK-n
- 2018. április 25. Ökumenikus fordítási bizottság ülése
- 2018. május 12. Nemzeti örökségvédelmi nap Vizsolyban
- 2018. május 17. MBTA számvizsgálat
- 2018. május 29. MBTA kuratóriumi ülés
- 2018. június 4. Ökumenikus fordítási bizottság ülése
- 2018. június 11. A brit Torch Ministries (vakmissziós szervezet) vezetőinek látogatása
- 2018. június 22. előadás Mezőtúron a Református Presbiteri Szövetség konferenciáján
- 2018. június 24-26. UBS Global Council Membership Committee ülés, Woking, UK
- 2018. szeptember 10. MBTA Szöveggondozó Bizottság ülése
- 2018. szeptember 10-11. az Osztrák Bibliatársulat látogatása
- 2018. szeptember 17. Ökumenikus fordítási bizottság ülése
- 2018. szeptember 19. MBTA „kihelyezett” kuratóriumi ülés Monorierdőn
- 2018. szeptember 25-28. Előadássorozat a református Budapest-északi és baranyai egyházmegyék tanulmányi hetén
- 2018. november 7-9. UBS Global Council ülés, London
- 2018. november 17. előadás Orosházán a Református Presbiteri Szövetség konferenciáján
- 2018. november 19. találkozás a romániai magyar egyházak képviselőivel és a Román Bibliatársulattal, Kolozsvár
- 2018. november 22-23. előadás a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetemen
- 2018. december 6-8. UBS jelnyelvi bibliafordítás workshop, Budapest